שטאדט-כראניק

פון שטאדט-ראט.

פאריגען דאנערשטאג דעם 4 ד. ח. האט דער שט. ראט אבגעהאלטען זיין ערשטע זיצונג נאך די וואקאציעס אין לאקאל פון שטאדטישען קלוב אונטערן פארזיץ פון דירעק. שימיינסקי.

אויפ'ן פערלאנג פון לעצטען איז אויפ'ן ערשטען פונקט פון טאג-ארדנונג ארויפגעשטעלט געווארען די פראגע פון פערענדיגען דאס געקויפטע הויז אויף בלאניע גאס פאר א שולע.

פון דעם פרעזידענטס אבגעגעבענער ערקלערונג ווייזט זיך ארויס אז דער דאזיגער בנין וועט אבקאסטען, אויסער די פינפצעהן טויזענד זלאטעס וואס מ'האט זיינער צייט בעצאהלט, נאך 43 טויזענד זלאטעס בלויז רעמאנט און ער לעגט דערום פאר צו ווענדען זיך אין בילדונגס מיניסטעריום וואו מען קען בעקומען א הלואה 50%. זיין פארשלאג ווערט נאטירליך אנגענומען אין ביידע לעזונגען.

דער 2-טער פונקט וועלכער ווערט רעפערירט דורכ'ן פרעזידענט וואלפקע איז וועגען די עלעקטראווניע. עס ווייזט זיך ארויס אז א חוץ דעם היי-יעהריגען בודזשעט (וועלכער זעהט פאר דאס קויפען און אריינמויערען דעם דינאמא-מאשין און איבעריגע אויסגאבען) דערגרייכט דער דעפיציט פון דער עלעקטראוויניע בערך 100 טויזענד זלאטעס. ער לעגט דערום פאר ארויפצולעגען א 3-פאכיגען אבצאהל, לויט דער רעכנונג פון חודש מערץ, אויף אלע אבאנענטען פון די אלעקטראווניע. דער דאזיגער אבצאהל זאל אויך צוריקגעגעבען ווערען יעדען אבאנענט, מיט'ן טאג ווען ער וועט זיך אבזאגען פון די עלעקטריע. ווי ס'איז פאראויסצוזעהען וועט דער דאזיגער אבצאהל איינטראגען בערך 36 ט. זלאטעס. און אויף צו דעקען דעם איבעריגען דעפיציט איז—לויט דער מיינונג פון ה' פרעזידענט—דא זיך סומך צו זיין אויף אנדערע שטייערן...

נאך א לענגערע דיסקוסיע ווערט בעשלאסען דעם פראיעקט אנצונעהמען, מיט דער אויסבעסערונג, אזביים איינצאהלען דעם שטייער זאלען אבגערעכענט ווערען די סומען, וואס מען האט אין יאהר 1922 אויפגעמאנט ביי די אבאנענטען. ס'ווערט אויך בעשלאסען: 1) צו בעשטייערען די אייגענטימער פון הייזער און פלעצער מיט 25 % פון מלוכה-שטייער. 2) צו בעשטייערען פאר יעדען איבעריגען צימער וואס ס'איז דא מעהר וויפיעל פערזאנען ס'זענען דא אין דער בעטרעפענדער דירה, מיט 60 זל. (א קיך און א פאדער-צימער ווערט נישט אריינגערעכענט) 3) צו בעשטייערען ירושות מיט 10 % פון מלוכה-שטייער.

אין בעריכט פון שטאדט-ווירטשאפט, רעפערירט דורכ'ן פרעזידענט, ווערט בעזונדערס אנגעוויזען אויף דער פראפאזיציע פון א געוויסער געזעלשאפט איינצואַרדנען גאז אין שעדלעץ אויף איהר חשבון, און אין פערלויף פון פערציג יאהר זאל דאס איבערגעהן אין רשות פון דער שטאדט. די דאזיגע פראגע וועט נאך אויספיהרליך בעהאנדעלט ווערען אויף די קומענדע זיצונגען פון שטאדט-ראט.

ביים סוף פון זיצונג האט דער ראזוואי-ראטמאן וואשטשעראוויץ אריינגעטראגען א אינטערפעלאציע מכח דעם פארגעקומענעם קאנפליקט צווישען דעם מאגיסטראט-סעקוועסטראטאר ה' בורשטיין מיט די גאסטראלירענדע ארטיסטען פון ווארשא, ביי וועלכע דער ערשטער האט געוואלט אויפמאנען דעם שטייער פון די בילעטען, וואו ער פאדערט איהם צו ענטזאגען פון זיין פאסטען. דעם ה' בורשטיין האבען פערטיידיגט דער שט.-פרעזידענט און דער לאווניק גלובאווסקי, וועלכע האבען ערקלערט, אז ה' בורשטיין האט אין דער ווירקליכקייט מאהנענדיג דאס געלד בעקומען אנשטאט מזומנים א: „זשידזיע וואן אדעמניע" און דערצו גוט אנגעשלאגען...

פון דער גמינע.

די גמינע האט בעשלאסען צו צוטרעטען די טעג בויען א שעכט-הויז פאר עופות אין באד-הויף אויף בראווארנע גאס.

ס'איז אויך בעשלאסען געווארען צו נעהמען א אבצאהל פון פערשרייבען א קינד אין דער גמינע אין דער הויך פון 1 זלאטע און פון חתונה-אקטען פון 5 ביז 25 זלאטעס.

די ארימע בעפעלקערונג איז פריי פון דאזיגען אבצאהל.

פארזיכטיג ביים שיקען עופות שעכטען דורך קריסטליכע משרתים.

פאריגען פרייטאג איז אין שעכט-הויז געקומען א קריסטליך יונגעל שעכטען צוויי עופות, פאדערענדיג נאכצולאזען איהם א געוויסע סומע פון בעטרעפענדען שחיטה-געלד, ווייל אין געגענטייל—האט ער געדראהט—וועט ער אליין שעכטען די עופות, און איידער דער אינקאסענט פון שעכט-הויז האט בעוויזען רעכט אומצוקוקען זיך איז דער משרת מיט די לעבעדיגע עופות נעלם געווארען. דאס האט ארויסגרופען גרויס פערדאכט ביי דעם גמינע-אנגעשטעלטען אין שעכט-הויז ה. ל., וועלכער האט טאקי בעשלאסען צו מאכען וועגען דעם א דרישה וחקירה.

צוליעב דעם וואס דער דערמאנטער משרת פלעגט אפט קומען שעכטען עופות פאר ה' סעמיאטיצקי (ראג 3-טער מאי) און אויך צוליעב דעם, וואס אויך דאס מאל האט ער דערמאנט דעם נאמען פון לעצטען, איז ה' ל. תיכף אוועק צו איהם, און אנגעהויבען זיך נאכפרעגען וועגען די עופות.

צו זיין גרויס איבערראשונג האט ער זיך אבער דערוויסט, דאס דער משרת האט מיט איניגע שעה צוריק געברענגט א היים געשאכטענע עופות... מען האט נאטירליך גלייך אנגעהויבען חוקר ודורש זיין ביים קריסטליכען יונגעל, וועלכער האט אבער ערקלערט, דאס ער האט זיך נאכהער געווענדעט צו עפעס איינעם א יודיש יונגעל ראפעל, מיט דער ביטע צו געהען פאר זיינעט וועגען אין שעכט הויז אריין שעכטען די עופות, און אז דער לעצטער זאל איהם אויך האבען דאס צוליעב געטהון...

די דאזיגע קורצע נאטיץ דארף דיענען אלס א גענוגענדע לעהרע פאר אלע די, וואס שיקען שעכטען עופות דורך קריסטליכע דיענסטען, פעראורזאכענדיג אזוי ארום פערשיעדענע אונגעוואונשענע מכשולים.

ענרעקט א געלד-אפערע אין דער היגער לייה-קאסע

מיט א קורצע צייט צוריק איז צופעליג בעמערקט געווארען ווי אין דער קאסע פון דער היגער לייה- און שפאר-געזעלשאפט פעהלט א געוויסע סומע געלד דער דירעקטאר פון דער געזעלשאפט ה' מאלין האט דערויף אויפמערקזאם געמאכט דעם קאסיר ה' העלער און נאכדעם ווי מען האט ביים לעצטען ארויסבעקומען, דורך פערשיעדענע קינצען, א וועקסעל אויף דער פעהלענדע סומע איז ער ענטזאגט געווארען פון זיין פאסטען.

ה' העלער האט זיך אבער באין אופן נישט געקענט בערוהיגען, וויסענדיג אז אין דער אפערע האט די הויפט-שולד דעם דירעקטאר'ס טאכטער פרייל. מ. און האט דערום אנגעהויבען וואס אמאהל אלץ מעהר אויסזאגען פון חדר... אזוי האט זיך לעצטענס ארויסגעוויזען אז פערשידענע פאזיציעס זענען אויפגעגעבען נישט ריכטיג... בעזונדערס האט זיך דאס געלאזט אנמערקען אין הויפט בוך אויפ'ן „דעביט" פון ה' ב. מאן, וואו ס'איז אנשטאט 94 זל. אויסגעגעבען געווארען 1394 זל. א. א. וו...

דאס כאראקטעריסטישע דערביי איז, וואס די בעשולדיגטע, זעצט פאר ווייטער איהר „ארבייט" אין דער לייה-קאסע גאנץ פריי און אונגעשטערט. וואהרשיינליך איז דא „זכות אבות מגין"...

דער אויפזיכטס-ראט האט בעשטימט די ה"ה ב. ראטענבערג און ב. טשארנאבראדע, אלס רעוויזיאנס-ארגאן, וועלכער ברויך פעסטשטעלען די גרויס פון דעם היזק און ווער ס'זענען די שולדיגע ווי מען שמועסט זאל די רעוויזיאנס-ארבייט דויערען איניגע וואכען.

זעלבסטפערשטענדליך, אז ס'וועט מוזען פארקומען א אלגעמיינע פערזאמלונג און א געוויסע ענדערונג אין פערזאנען-צוזאמענשטעל פונ'ם ראט און דער פערוואלטונג.

ס'איז כדאי צו צוגעבען אז דער דירעקטאר ה' מאלין וועלכער נעהמט 200 זלאטעס א חודש האט לעצטענס בעקומען 500 זלאטעס אלס אויסצייכונג פאר זיין „טיכטיגע" ארבייט...

פון דער תלמוד תורה

די תלמוד תורה פערוואלטונג זוכט פעהיגע מלמדים צום קומענדיגען ווינטער. די אלע, וואס פיהלען זיך פעהיג דערצו קענען זיך ווענדען צו דער פערוואלט.

אבצונעהמען אין קאמיסאריאט

אין פאליצי-קאמיסאריאט איז דא אבצונעהמען א געלער לעדערנער פארטפעל וועלכער איז געפונען געווארען, דעם 23-טען פ. מ. אויף שפיטאלנא גאס.

פון דער פראווינץ.

א שרעקליכער פארפאל.

פון קאנסטאנטין (פאדלאסקי) שרייבט מען אונז וועגען זעהר א מערקווירדיגען פארפאל, וואס איז לעצטענס דארט פארגעקומען:

אויף איינער פון די הינטער שטאטישע לאנקעס האט זיך רוהיג געפאשעט א סטאדע בהמות נעבען וועלכע ס'איז געזעסען דער יונגער פאסטוך ג—ך פלוצלינג האט דער לעצטער בעמערקט ווי איינע פון די פאשענדע בהמות, (א מענדיק) האט זיך שטארק צובריקעוועט און אנגעהויבען ווילד יאגען די איבריגע בהמות.

ג. איז דערום נעהנטער צוגעגאנגען צום מענדיק מיט דער דעה איהם צובינדען.

דער צעווילדעוועטער מענדיק האט איהם אבער מאמענטאל אוועקגעלעגט א טויטען אויפ'ן ארט און באלד דערנאך טיף איהם פערקאפעט אין דער ערד.

שפעט אין אווענד ווען דער פאסטוך איז נאך אלץ נישט צוריקגעקומען מיט די בהמות פון פעלד איז די זאך געווארען אביסעל אויפפאלענד ביי ג—ד'ס עלטערען, זיי האבען זיך דערום תיכף געלאזט אויפזוכען די פערפאלענע כטאדע מיט'ן פאסטוך.

ווי גרויס איז אבער געווען זייער איבערראשונג טרעפענדיג די סטאדע כצאן בלי רועה...

נאך אלענגערע ענערגישע זוכעניש איז ענדליך געלונגען ארויסצושלעפען דעם פאסטוך ג. א געהרג'עטען פון דער ערד...

פאריסאוו.

ווי בעקאנט איז אין דער היגער „אגודה" לעצטענס געלונגען צו גרינדען א פרעכטיגע פרויען-ארגאניזאציע „בית-יעקב", וועלכע האט במשך פון איהר קורצער עקזיסטענץ, בעוויזען גלענצענד זיך צו ענטוויקלען.

אונזערע פערשיעדענע „קולטור-טרעגער"... מכל המינים האבען אבער אונטערגענומען א העפטיגע העצע-קאמפאניע געגען דעם „בית-יעקב", אזוי וויט דאס לעצטענס האבען זיי זיך ברוטאל אריינגערוסען אין לאקאל פון „בית-יעקב" און ארויסגע'גנב'עט אלעס וואס ס'האט זיך נאר דארט געפונען.

דער ענין איז איבערגעגעבען געווארען דער היגער פאליציי, וועלכע פיהרט א ענערגישע אויספארשונג.

—מיטוואך פ' מו"מ איז אין דער וואוינונג פון ה' וואסערמאן פארגעקומען א פייערליכער סיום אויף מסכת ערובין. אויף דער חגיגה זענען אנוועזענד געוועזן די חשוב'סטע מענשען פון שטאדט. נאכדעם ווי ס'קומט פאר א גרויסארטיגע סעודת-מצוה ביי וועלכע דער עולם האט זיך אונטערגעהאלטען מיט פערשיעדענע זמירות ותשבחות, ווערט די פייערונג אין א זעהר בעגייסטערטע שטימונג געשלאסען.

א. ג—ן.

א בעזוך אין לאשיץ.

בעזוכענדיג לעצטענס, געלעגענהייטליך, דאס שטעדטעל לאשיץ, בין איך פשוט ענציקט געווארען פון דער אונגעהוירער אויפלעבונג פון דארטיגען למוד-התורה, ווי נאר ס'פאלט צו דער אווענד ווערט דער שטאדט-שער ביהמ"ד איבערפולט אהן ע"ה מיט פערשיעדענע מענשען, בעל-הבתים, סוחרים, בעל-מלאכות און אזוי סתם-יודען, וועלכע בעזעצען גלייך אלע טישען און הויבען אן לערנען בחבורה זייערע שטענדיגע למודים. אט זיצט אין א ווינקעל א חברה יודען און לערנען צוזאמען דעם דף-יומי אונטער דער אנפיהרונג פון הר"הג ר' יוזפא קיים שליט"א ביי א צווייטען טיש זיצען ווידער עטליכע מנינים (כ"י) יודען און לערנען משניות אונטער די אנפיהרונג פון קאנסטאנטינער רב שליט"א א. א. וו. מיט איין ווארט: דער למוד-התורה פערשטארקט זיך, בעדייטענט פון טאג צו טאג.

א דאנק די אונערמידליכע לייסטונגען פון די ה"ה לאנדא, פשעטיצקי און קאטליארסקי איז די ארטיגע אגודה צוגעטרעטען בויען א הויז פאר דעם ניי-געעפענטען געזעלשאפטליכען חדר יסודי התורה. די ארבייט איז שוין יעצט אין פולען ברען.

בכלל מאכט לאשיץ ביי היינטיגען טאג א זעהר צופרידענשטעלענדען איינדרוק אויף יעדען דורכפאהרענדען ארטאדאקסישען יוד.

י. ל. ריבערמאן.

רעדאקטאר: ב. הובערמאן—ארויסגעגעבען דורך א קאלעגיום.
Redaktor: B. HUBERMAN—Wydawca: KOLEGJUM REDAKCYJNE.
Druk. J. Lichtenpachta Siedlce Piękna 28.

אונזער וועג-שעדליץ 1924-09-12 יג-אלול-תרפד גליון-0016 000002 a הודפס מתוך הארכיון היהודי
עמוד 5